

Autor: John Robb

Past Červené královny 1] označuje paradox z knihy Lewise Carolla *Za zrcadlem a co tam Alenka našla*.

Červená královna v knize vysvětluje, čím se její království liší od všech ostatních.

Říká: „*Abys zůstala na místě, musíš stále běžet, jak to jen dovedeš.*“

V čem je tento paradox užitečný?

Jeho základem je velice zajímavá strategická past – past, která zničila organismy všech druhů a typů, od národních států, přes společnosti, odvětví, jednotlivce až po (pro naše účely) teroristické skupiny.

Zaujal jsem vás? Pokud ano, čtěte dál.

Běh Červené královny („Red Queen Race“, v českém prostředí je tento efekt většinou známý pod označením „Efekt Červené královny“, pozn. DP) slouží jako dobrá analogie destruktivního revolučního boje. Nastává, když se soupeření vysoce adaptabilních soupeřů vymkne kontrole.

V tomto boji bývá každé zlepšení a inovace jedné strany promptně dorovnána druhou a tak dále, bez konce. Zvyšuje se intenzita a frekvence boje, dokud jedna strana neodpadne – *abys zůstala na místě, musíš stále běžet, jak to jen dovedeš*. Když k tomu dojde – *finito*.

Zatím to zní jako standardní konkurenční boj v přírodě, byznysu, vojenství nebo na hřišti.

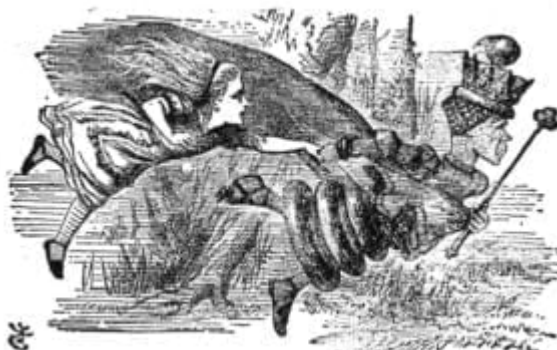
Červená královna se však od běžného soupeření liší – ničí totiž *obě* soupeřící strany. Docházím k tomu takto:

Dokud Červená královna probíhá, žádá si veškeré energie (schopnosti adaptace) *obou* stran, žádná jiná adaptace není možná,

Červená královna nutí soupeře specializovat se na vítězství v tomto – a jedině v tomto – boji. Taková specializace bývá téměř nevyhnutelně maladaptivní – málo užitečná mimo specifický rámec boje a k ničemu, jakmile jedem ze soupeřů zemře.

Organismus se může pustit do „běhu Červené královny“ sám se sebou. Což je v zásadě proces, který vede k sebevraždě.

Mohl bych o tomto popsat stránku, ale jelikož nejsem placený od hodiny, zastavme se na moment jen u třetího bodu.

Královna Alence: „Abys zůstala na místě, musíš stále běžet, jak jen to dovedeš.“ (Kredit: John Tenniel, ilustrace z knihy Lewise Carolla, Through the Looking-Glass, 1871)

Terorismus coby běh Červené královny

Jak se organismus může ocitnout v běhu Červené královny sám se sebou?

Tradiční teatrálně násilný terorismus zpravidla vyústí do běhu Červené královny. Jak? Tradiční terorismus usiluje o rozvrat společnosti pomocí útoků s co možná nejvyšším počtem obětí nebo dopadem na společenský významné symboly. Cílem bývá zastrašit cílenou společnost nebo donutit vládu k přehnané reakci (případně jde o marketingovou kampaň na přilákání rekrutů/investorů).

Ve skutečnosti však nemívají klasické teroristické útoky kýžený efekt a nedosahují cílených účinků. Někdy kvůli záměrně prováděné politice, kdy vláda a/nebo společnost teroristy ignorují (viz plakát) nebo útok jednoduše nevyvolá dostatečné množství rozhořčení (pobouření je umění, nikoliv věda).

Když totiž teroristický útok nevyvolá odezvu, je teroristická skupina nucena podniknout nový útok, ničivější než ten předcházející. Ve zkratce, bez výrazné odezvy cílené společnosti či politického vedení se teroristická skupina octne *po prvním útoku* ve smrtícím běhu Červené královny.

Zaměříme se na detail.

Explicitně násilný teroristický čin má za cíl vyvolat zděšení a získat mediální pozornost. Bez nich nemůže dosáhnout jakéhokoliv smysluplného efektu.

S každým dalším útokem se však množství rozhořčení i mediální pozornosti *snižuje* z následujících příčin:

Veřejnost rychle znečitliví. Lidé si na terorismus zvyknou a naučí se s ním žít. Média hledají senzace. Rutinní nebo ohrané příběhy se rychle propadnou z titulní stránky. Každý další útok (na stejné nebo nižší úrovni) generuje méně zdrojů (peníze sponzoři, rekruti atd.) Zvyšuje se také tlak ze strany bezpečnostních složek (opotřebení/sebeobrana), jak postupně shromažďují informace o skupině.

Následkem těchto snižujících se zisků se teroristická skupina ocitá v destruktivním běhu Rudé královny *sama se sebou*.

Co to znamená? Je to jednoduché.

Aby teroristé přežili, musí být každý útok větší než ten předchozí... víc mrtvých... spektakulárnější podívaná... zničení více uctívaného symbolu.

Také to ovšem znamená, že jakmile toho není skupina schopna, umírá. Když se dostatečně rychle nepřizpůsobí, aby překonala svou poslední adaptaci, ztratí zdroje, nutné k přežití

zvýšeného tlaku bezpečnostních složek. Mizí i její relevance a rychle upadá do obskurity.

PS: Přečtěte si skvělý článek Neila Johnsona „Dynamika Červené královny vysvětluje vzorce smrtících povstaleckých útoků“ Rád bych aplikoval jeho data do neformálních vzdělávacích sítí („*deep learning networks*“ – John Robb zde naráží na termín „Deep state,“ „stát ve státě“ – volně: vlivná složka, nepodlehající oficiálním institucím, pozn. DP).

PPS: Běh Rudé královny může transformovat technologickou inovaci z konstruktivní na destruktivní změnu.

Poznámka DP:

1] K termínu „Červená královna“ viz článek na Osel.cz *Červená královna se nemýlila*:

„*Red Queen* je tedy průvodkyně Alenky, která jí radí, že v jednom podivném místě – ve světě za zrcadlem (ke se pohybuje zem) musí běžet, aby zůstala na místě a nezaostala. A právě tuto pohádkovou scénu Van Valen použil jako paralelu toho, co mu vycházelo z dat jeho fosilních záznamů – že totiž tvorové se musejí neustále finišovat k novým a novým vylepšením, jinak z dané lokality mizí. Malér Valenova přirovnání tkví pro ne-Angličany v tom, že pohádkový děj operuje s šachovou královnou z doby viktoriánské Anglie, kdy se hrávalo s bílo-červenými figurkami. Pro zbytek světa je proto spojení červená královna zavádějící. Překládat *Red Queen* jako ‚Červená královna‘ je tudíž nesmysl, protože u nás to znamená ‚Černá královna‘, a nebo ještě lépe – ‚Šachová královna‘. Chybujících bylo a je tolik, že se všude píše již jen o královně červené. A protože proti větru neradno cokoli činiti, i my zde budeme operovat s termínem teorie Červené královny.“

Článek Johna Robba *The Red Queen's Trap* byl převzat z autorova blogu *Global Guerillas*.